

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní magisterské zkoušce

PSYCHOLOGICKÁ DIAGNOSTIKA

NMgr. studijní program Psychologie

1	a	Cíle, metody a činnosti psychologické diagnostiky. Zvláštnosti psychologické diagnostiky u dětí. Příklady praktického uplatnění psychodiagnostiky v alespoň třech oborech teoretické nebo praktické psychologie. (SHŠ 1; SKV I / 1, 4, 5)
	b	Etické zásady psychodiagnostické práce z hlediska autorů, distributorů, uživatelů testů a testovaných jedinců. Sdělování výsledků a ochrana dat. (SHŠ 3)
2	a	Průběh a proces psychologického vyšetření u dospělých; strategie a vedení psychologického vyšetření dítěte. (SHŠ 4, 5, 7; ŘKK 17, 18) Mezinárodní diagnostické manuály – účel, obsah, užití. (DSM; WHO1; WHO2)
	b	Nové trendy v psychodiagnostice. Metodologické a psychologické výhody a rizika při užívání počítačové techniky v psychologické diagnostice a při testování prostřednictvím internetu. Počítačové a internetové testování. (SHŠ 6, 9)
3	a	Klasifikace psychodiagnostických metod – přehled jejich tradičních a příklady netradičních druhů. (SHŠ 10; SKV I / 5)
	b	Psychometrické vlastnosti psychodiagnostických metod: objektivita, standardizace, reliabilita, validita – jejich význam, zjišťování a hodnocení. (SHŠ 8; SKV I / 2; SH1.)
4	a	Pozorování a analýza spontánních produktů. Pozorováním či analýzou produktů typicky zjišťované psychologicky významné jevy. Druhy a způsoby pozorování, jejich výhody a rizika. Předpoklady validního a reliabilního pozorování nebo analýzy na straně pozorovatelů a hodnotitelů. Předpoklady, možnosti a meze psychologické interpretace výsledků pozorování. (SHŠ 11, 14; SKV II / 1, 4)
	b	Praktické prostředky a postupy pro provádění systematického pozorování, záznamu a hodnocení výsledků pozorování – příklad používané techniky záznamu a hodnocení. (Tamtéž)

5	a	Posuzovací a sebesposuzovací stupnice v psychologické diagnostice u dětí a dospělých. Druhy stupnic podle podoby, jejich psychometrické předpoklady, typické psychologické příčiny zkreslení výsledků při posuzování a interpretování chování, vlastností, stavů a vztahů. (SHŠ 16.4; SKV III / 9.1-9.2; ŘKK 19.10)
	b	Popis podoby, obsahu, postupu a interpretace výsledků alespoň dvou standardních samostatných posuzovacích či sebesposuzovacích stupnic v psychologii a posuzovacího systému „assessment centre“. Typické případy jejich využívání v teoretickém výzkumu nebo v psychologické praxi. (Tamtéž + KYR)

6	a	Metody hodnocení vývojové úrovně dětí raného a předškolního věku pozorovacími a posuzovacími vývojovými škálami: typicky posuzované druhy projevů v chování, způsoby interpretace výsledků pozorování. (SKV III / 1; ŘKK 19.4)
	b	Podoba a rámcový obsah alespoň dvou pozorovacích škál k posuzování vývojové úrovně dětí v raném nebo předškolním věku. (Tamtéž)

7	a	Psychodiagnostické využití rozhovoru a anamnézy s dospělými a s dětmi. Obsah rozhovorem získávaných údajů, způsob vedení diagnostického rozhovoru, podmínky jeho validity. Fáze a techniky vedení, zaznamenávání a hodnocení diagnostického rozhovoru. (SHŠ 12, 13; SKV II / 2, 3; ŘKK 19.1, 19.10)
	b	Podoba diagnostického a anamnestického rozhovoru z hlediska jeho strukturovanosti a z hlediska formulování otázek – výhody a nevýhody jednotlivých způsobů, nežádoucí druhy otázek. (Tamtéž)

8	a	Psychologická diagnostika dotazníky osobnosti u dětí I: jednodimenzionální dotazníky a dotazníky pro rodiče a vychovatele. Předpokládané dovednosti dítěte k tomu, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SKV III / 7.1, 7.3; ŘKK 19.10; SHŠ 16.3.1)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň dvou osobnostních jednodimenzionálních dotazníků určených pro děti či dospívající a dvou dotazníků pro rodiče, vychovatele či učitele. (Tamtéž)

9	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dětí II: vícedimenzionální dotazníky. Předpokládané dovednosti dítěte k tomu, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SKV III / 7.2; ŘKK 19.10)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň dvou osobnostních vícedimenzionálních dotazníků určených pro děti či dospívající. (Tamtéž)

10	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dospělých I: jednorozměrné dotazníky. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SHŠ 16.3.1)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň tří osobnostních jednorozměrných dotazníků určených pro dospělé. (Tamtéž)

11	a	Psychologická diagnostika osobnosti dotazníky u dospělých II: vícerozměrné dotazníky. Předpokládané dovednosti, formulace položek, hodnocení výsledků a možné příčiny zkreslení výpovědí v dotazníku. (SHŠ 16.3.2)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků alespoň dvou osobnostních vícerozměrných dotazníků určených pro dospělé (např. NEO, ICL, MMPI...). (Tamtéž)

12	a	Diagnostika inteligence u dětí předškolního a školního věku. Nároky na spolupráci při testování ve zkouškové situaci, odlišnosti od situace testování dospělých, příčiny možného zkreslení výsledků či jejich interpretace. (SKV III / 2; DKP 19.5)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení alespoň jedné jednodimenzionální a dvou vícedimenzionálních škál k testování inteligenční výkonnosti u dětí. (Tamtéž)

13	a	Kresebné techniky hodnocení celkové vývojové úrovně, rozumových schopností, senzomotorických dovedností a kreativity u dětí. (SKV III / 6.1-6.2, 6.4; ŘKK 19.7)
	b	Podoba, postup a způsob hodnocení alespoň tří kresebných psychodiagnostických zkoušek k hodnocení celkové vývojové úrovně, rozumových schopností, senzomotorických dovedností a kreativity u dětí (Tamtéž)

14	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dětí I: percepčních funkcí, motorických schopností a laterality; pozornosti; paměti. (SKV III / 3.1-3.4; ŘKK 19.6.1-6.4)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí včetně interpretace jejich výsledků. (Tamtéž)

15	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dětí II: hodnocení řeči; školních schopností a dovedností; znalostí a obecné informovanosti; školní zralosti. (SKV III / 3.5-3.8, IV / 9; ŘKK 19.6.5-19.6.7)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí včetně interpretace jejich výsledků. (Tamtéž)

16	a	Psychologická diagnostika školní zralosti a specifických poruch učení u dětí. Druhy specifických poruch učení, postupy a metody jejich zjišťování. (SKV IV / 9, IV / 10.1-10.5; ŘKK 8.10.2, 16.7)
	b	Podoba a obsah alespoň dvou zkoušek školní zralosti a dvou zkoušek pro diagnostikování dyslexie. (Tamtéž)

17	a	Diagnostika inteligence u dospělých. Teoretické pojetí testování inteligence, jeho problémy. Nároky na spolupráci při testování ve „zkouškové situaci“, příčiny možného zkreslení výsledků či jejich interpretace. (SHŠ 15.1)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků alespoň dvou jednodimenzionálních a dvou vícedimenzionálních škál k testování inteligenční výkonnosti u dospělých. (Tamtéž)

18	a	Diagnostika speciálních schopností a dovedností u dospělých: paměti; kreativity; pozornosti; dalších parciálních a kombinovaných schopností. (SHŠ 15.2.1-2.4)
	b	Podoba, obsah, postup a hodnocení výsledků po jedné zkoušce z každé ze čtyř uvedených oblastí. (Tamtéž)

19	a	Psychologická diagnostika osobnosti projektivními metodami u dětí, její předpokládané psychologické mechanismy, podnětové předlohy či úkoly, interpretace výsledků a problémy s její standardností. (SKV III / 5, 6.3; ŘKK 19.8)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné (celkem tedy alespoň tři) projektivně zacílené zkoušce interpretační, verbální, kresebné povahy, užívaných u dětí. (Tamtéž)

20	a	Psychologická diagnostika osobnosti projektivními metodami u dospělých, její předpokládané psychologické mechanismy, podnětové předlohy či úkoly, interpretace výsledků a problémy s její standardností.
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků po jedné (celkem tedy alespoň tři) projektivně zacílené zkoušce slovní, obrázkové, kresebné povahy. (Tamtéž)

21	a	Psychologická diagnostika osobnosti u dětí a dospělých objektivními výkonovými metodami; její předpokládané psychologické mechanismy, užívané úkoly, interpretace výsledků a možné zdroje omezení její validity. (SKV III / 8; SHŠ 16.2; NIE)
----	---	---

	b	Podoba, obsah, postup, výsledky a jejich interpretace alespoň tří objektivních výkonových zkoušek užívaných v psychologické diagnostice osobnosti. (Tamtéž)
--	---	---

22	a	Neuropsychologická diagnostika u dětí a dospělých, její teoreticky a výzkumně podložené předpoklady, cíle, metody a výsledky. (KUL; SKV III / 4; ŘKK 19.9; SHŠ 15.2.5)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň jedné z neuropsychologických diagnostických testových baterií a alespoň dvou jednodimenzionálních neuropsychologických zkoušek užívaných u dětí nebo u dospělých. (Tamtéž)

23	a	Psychologická diagnostika osobnostních vlastností, stavů a funkcí využívající přístrojové měření centrálních nebo periferních fyziologických ukazatelů. Teoreticky a výzkumně podložené poznatky o fyziopsychologické validitě tohoto přístupu a jeho metodické problémy. (KUL; SH1; SH2)
	b	Podoba, postup a interpretace výsledků měření alespoň dvou centrálních a dvou periferních fyziologických ukazatelů umožňujících vyvozování duševních stavů a dějů v klinické nebo výzkumné praxi. (Tamtéž)

24	a	Forenzní diagnostika: její obecné problémy, metody, a zvláštní problémy u dětí. (SKV IV / 15; ŘKK 20)
	b	Metody užívané k odhadu věrohodnosti vypovídajících: posouzení rozumových schopností, osobnostních sklonů, interpersonálních vztahů a ovlivnitelnosti, metoda fyziodetekce ("detektor lži") – její podstata, způsob provádění, užívané ukazatele, jejich skutečný a jejich dále vyvozovaný psychologický význam v situaci vyšetření, možnosti a meze psychologické interpretace výsledků a možná ohrožení jejich validity. (Tamtéž + VYM)

25	a	Psychologická diagnostika vztahů, interakčních a výchovných stylů v rodinách a v jiných sociálních skupinách. Její metody dotazníkové, manipulační, výkonové. Nejčastěji zjišťované vztahové a interakční proměnné. (SKV IV / 13, 14; ŘKK 19.2-19.3, 19.10.2.2)
	b	Podoba, obsah, postup a interpretace výsledků alespoň dvou metod rodinnědiagnostických a dvou metod diagnostikování vztahů a dění v jiných společenských skupinách. (Tamtéž)

Studijní prameny:

- DSM: Kolektiv autorů: DSM 5. Diagnostický a statistický manuál duševních poruch. Praha: Portál, 2015.
- KUL: Kulišťák, P. Neuropsychologie. (2. vyd.) Praha: Portál, 2011. – Kap. 3. (Alternativa: Novák, T. Zobrazovací metody v psychiatrické praxi. Psychiatrie pro praxi, 2009. 10 (1), 12-18.
- KYR: Kyriánová H. Assessment centrum v současné personální praxi. Praha: Testcentrum, 2003.
(V nouzi: Balcar, Příručka posuzovatele metodou Assessment Centre v Policii České republiky. (2. vyd.) Praha: Policejní prezidium ČR, 2011. Kap. 1, 3, 4. – Dostupné v knihovně PVŠPS.)
- NŠLČ: Najbrtová, K., Šípek, J. (eds.), Loneková, K., Čáp, D. Projektivní metody v psychologické diagnostice. Praha: Portál, 2017.
- NIE: Niederlová, M. (ed. české verze). Psychologická diagnostika založená na behaviorálních projevech. Praha: Hogrefe, 2016.
- ŘKK: Říčan, P., D. Krejčířová a kol. Dětská klinická psychologie. 4. vyd. Praha: Grada, 2006. Kap. 17-21.
- SH1: Schonecke, O. W. a J. M. Herrmann. Psychofyziologie, část I. PsychoSom. 2006, 4 (5), 196-204. Dostupné přes:
<https://www.psychosom.cz/images/archiv/Psychosom-2006-5.pdf>
- SH2: Schonecke, O. W. a J. M. Herrmann. Psychofyziologie, část II. PsychoSom. 20: 06, 4 (6), 196-206. Dostupné přes:
<https://www.psychosom.cz/images/archiv/Psychosom-2006-6.pdf>
- SHŠ: Svoboda, M., P. (ed.), Humpolíček a V. Šnorek. Psychodiagnostika dospělých. Praha: Portál, 2013.
- SKV: Svoboda, M. (ed.), D. Krejčířová a M. Vágnerová. Psychodiagnostika dětí a dospívajících. Praha: Portál, 2021.
- WHO1: Poruchy duševní a poruchy chování. MKN-10 2022. Dostupné na:
<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/F00-F99>
- WHO2: 11. revize Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-11). Dostupné na / přes:
<https://www.uzis.cz/ext/mkn-11-nahled/#ct>
- VYM: Vymětal, Š. Fyziodetekční metody v kriminalistice. Soudce, 2002, 4 (9), 7 – 11.